

**FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ
KAZANIMLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**EVALUATION OF TEACHERS 'OPINIONS AS TO
ACQUISITION OF CURRICULUM FOR SCIENCE AND
TECHNOLOGY COURSE**

Ali SÜLÜN¹ ve Hilal DELLALBAŞI KILIÇ²

¹*Erzincan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, 24030, Erzincan*

²*Milli Eğitim Bakanlığı, Haşim İşcan Ortaokulu*

Geliş Tarihi: 01 Ekim 2012 **Kabul Tarihi:** 26 Nisan 2013

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, İlköğretim 6.7.8. sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemektir. Bu görüşler çerçevesinde, öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf durumu, en son bitirdiği okul/öğretim programı, sınıf mevcudu, yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumu incelenmiştir. Yine katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna, yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna ve programa nereden ulaştığına göre 2005 tarihli fen ve teknoloji öğretim programının kazanımlarına ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığını ayrı ayrı incelemektedir. (Araştırmanın çalışma grubu 2009-2010 eğitim öğretim yılında Erzincan il, ilçe ve köylerindeki 85 İlköğretim okulunda görev yapan; 6. ,7. ve 8. sınıfları okutan 68 Fen ve Teknoloji Dersi öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırmada verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından Fen ve Teknoloji dersi amacı, içeriği, kazanımları, değerlendirme boyutları ile ilgili literatürde göz önünde bulundurularak geliştirilen 'Fen ve Teknoloji Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi adlı ölçek' kullanılmıştır. Araştırmada toplanan verilerin analizleri bilgisayarda SPSS for Windows 12.00 paket programı ile yapılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma hesaplanmış; Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi uygulanmıştır. Öğretmenler İlköğretim 6.7.8. sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin genel olarak olumlu görüş bildirirken sadece toplumun gereksinimlerini karşılama konusunda bazı öğretmenler olumsuz görüş bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Fen ve Teknoloji Öğretim Programı, Kazanım, Öğretim, Öğretmen

ABSTRACT

The purpose of this study is to state the evaluation of teachers opinions as to acquisition of curriculum for science and technology courses at the 6th, 7th, and the 8th grades. In the frame of these ideas, our aim is to examine in detailed as to the status of the class that the teacher teaches, the last completed school / training program, the number of the students in the class, the participating in the new primary education programs, adequate acknowledge situation about science and technology program in the seminar they attend, reviewing the new state of Science and Technology Education Program and whether there are any differences between the opinions of acquisition for Science and technology Program of 2005, according to the where he/she accessed to the program. The study group consists of 68 teachers who teach Science and Technology Course in 6 , 7th and 8 grades in 85 elementary schools in 2009-2010 academic year in Erzincan province, town and villages. In the study, a scale, which was developed considering the purpose, content, acquisition, evaluation and the size of the relevant literature, was used, called Investigation of Teacher Opinions for the Science and Technology Education Program. Analysis of data collected in this research has been done by the computer package SPSS for Windows 12:00. In the analysis of the data obtained, the arithmetic mean, standard deviation were calculated, Mann-Whitney U test and Kruskal-Wallis test were applied. The teachers mainly put forward positive views in terms of Science and Technology Education Program of the 6th, 7th, and 8th grades of Primary School while some teachers have negative feedback as to fulfillment of the needs of society.

Keywords: Science and Technology Education Program, Acquisition, Education, Teacher

GİRİŞ

Dünya’da her alanda hızlı değişim ve gelişmeler birbirini takip etmektedir. Bilgi birikimi giderek artmakta, çağın gerektirdiği nitelikli birey anlayışında da değişimler meydana gelmektedir. Bilgi çağı olarak nitelendirilen günümüzde bilgi üreten, bilgiyi etkin kullanan ve yaşam boyu öğrenmeyi benimsemiş bireylere ihtiyaç vardır. Toplumlarda insanların gelişimini temel alan eğitim sistemleri bu gelişmelere paralel olarak kendilerini yenilemek zorundadırlar. Böylece eğitim sistemleri gelişmelerden etkilenmekte ve yetiştirdiği bireylerle bilimsel alandaki gelişmeleri gerçekleştirme görevini yerine getirmektedirler. Ayrıca eğitim sistemleri toplumlarda iyi vatandaş yetiştirme görevini de üstlenmek zorundadırlar. Bunları başarmının

yolu başta iyi bir eğitim programı hazırlamaktan geçer. Millettin birlik ve bütünlük içinde kalkınmasına dayanan milli eğitim politikasının ülkenin her yanına yayılması ve gerçekleştirilmesinde programlar köprü rolü oynamaktadır (Varış,1998, s. 16).

Öncelikle bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişim ve değişim süreci program geliştirme çalışmalarına önemli ölçüde etki etmiştir. Fen ve Teknoloji Programının amaçları, içeriği ve stratejileri belirlenirken bu gelişmelerden etkilenmek zorunda kalmıştır. Fen öğretim programı hazırlanırken de feni sadece dünya hakkındaki gerçeklerin bir toplamı değil, aynı zamanda deneysel ölçütleri, mantıksal düşünmeyi ve sürekli sorgulamayı temel alan bilimsel metotlar, gözlem yapma, hipotez kurma, test etme, bilgi toplama, verileri yorumlama ve bulguları sunma süreçlerini de içerisine alacak şekilde yeniden düzenlenmiştir. Gerçekte bakıldığı zaman başta gelişmiş ülkeler olmak üzere eğitim sistemlerini yeniden yapılandırırken hayal gücü, yaratıcılık, yeni düşüncelere açık olma, zihinsel tarafsızlık ve sorgulama niteliklerine sahip bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedirler. Bu nedenle Amerika başta olmak üzere Hollanda, İngiltere ve Almanya eğitimde program geliştirme alanında önemli ölçüde değişikliğe gitmişlerdir (Halat, Doğan ve Marulcu, 2005). Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı bu konuda önemli sayılabilecek bir adım atmış ve 2004 yılı ilköğretim birinci kademede diğer branşların öğretim programlarında olduğu gibi Fen ve Teknoloji öğretim programında da değişikliğe gitmiştir. Önceki fen programlarında hedef, amaç, davranışlardan bahsedilirken yeni programda bu kelimelerin yerini kazanım ifadesi olarak program terminoloji olarak zenginleşmiştir. Bu kazanım ifadesinin kullanımı ile merkeze öğrenci alınmıştır. Yeniden geliştirilen Fen ve Teknoloji Öğretim programı istenilen nitelikte öğrencilerin yetiştirilmesi için programın içeriğinde belirlenen kazanımların öğrencilere çeşitli etkinliklerle kazandırılması amaçlamıştır. 2005 programının sarmal yapısı gereği konu alanına ait canlılar ve hayat, madde ve değişim, fiziksel olaylar, Dünya ve evren öğrenme alanlarının kazanımlarının yanında bilimsel süreç becerileri(BSB) fen-teknoloji-toplum-çevre(FTTÇ), ve tutum değerlerle(TD) ilgili kazanımlarında kazanılması öngörülmüştür (MEB, 2004).

Fen ve teknoloji konularının hemen hemen tamamı ile ilişkili olan (FTTÇ), (BSB) ve (TD) ilgili kazanımlar bütün ünitelerin içine

dağıtılmıştır. Konu içeriği bilgi kazanımları ise her yıl işlenecek ünitelere genişletilerek verilmiştir (Çepni ve Çil, 2010). Programın geneli ile pek çok çalışmaya rastlanırken kazanımlarla ilgili ender sayılabilecek çalışmalar yapılmıştır. 2005 tarihli Fen ve Teknoloji programı ve programın kazanımlarına ilişkin olarak yapılan bu araştırmalar dikkat çekmektedir. (Yayla ve Hançer, 2011; Aydın ve Yaşar, 2011; Kırıkkaya ve Tanrıverdi; 2006; Yüksel, 2011; Buluş ve Kırıkkaya, 2009; Bulut, 2006; Yıldırım, 2006; Akbaş, 2006; Gömleksiz, 2005; Bukova-Güzel ve Aklan, 2005; Gözütok, Akgün ve Karacaoğlu, 2005; Erdoğan, 2005; Özdemir, 2005). Öğretim programında öngörülen öğretimsel uygulamaların başarılı bir şekilde gerçekleşmesinde öğretmen önemli bir role sahiptir. Öğretmenin programı uygulamadaki kararlılığı ve inancı, bilgi düzeyi ve çabası öngörülen etkinlikleri gerçekleştirerek kazanımları öğrencilerine kazandırması önemlidir. Bir öğretim programında bireylere nelerin kazandırılacağı önceden belirlenir. Bu nedenle eğitimin niteliği programda belirlenen kazanımlara ulaşılması ile belirlenir. Programların eksiklik ve aksaklıkları giderildikçe, toplumdaki ve bilimsel alandaki gelişmelere uygun düzenlendikçe eğitimin niteliğinin de artması beklenir (Erden,1998,s.2). Programlar, uygulama içerisinde ve sonucunda sürekli olarak değerlendirilmeli, değerlendirme sonucuna göre gözlenen eksiklikler giderilmeli, böylece programın sürekli gelişimi ve değişimi sağlanmalıdır (Aykaç ve Başar, 2005,s.344).

Bu araştırmanın amacı da, İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeyini bazı değişkenlerde göz önüne alınarak öğretmen görüşleri doğrultusunda öncelikle kazanımlar dikkate alınarak programı değerlendirmektir.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin çözümlenmesi sunulmuştur.

Araştırma Modeli

Araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır.

Çalışma Grubu

Araştırma grubunu 2009-2010 öğretim yılında Erzincan ilinde farklı İlköğretim okullarında görev yapan 68 fen ve teknoloji öğretmeni oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından Fen ve Teknoloji dersi amacı, içeriği, kazanımları vb. göz önünde bulundurularak daha önceden Sosyal Bilgiler alanında kullanılarak güvenilirliği 0,90 bulunan Fen ve Teknoloji Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi adlı anket uyarlanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi olmak üzere farklı istatistiksel işlemler kullanılmıştır. Bu analizler bilgisayarda SPSS for Windows 12.00 istatistik paket programı ile yapılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Öğretmenlerin “2009-2010 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna, en son bitirdiği okul/öğretim programına, sınıf mevcuduna, yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna, katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna, okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna, yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programını inceleme durumuna ve programa nereden ulaştığına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığı ayrı ayrı incelenmiştir.

2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin görüşlerini anlamak amacıyla anketin kazanımlarla ilgili sorularına verdikleri cevaplara ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. 2005 tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular

	\bar{X}	Standart sapma	Anlamı
1-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	3,82	0,690	Katlıyorum
2-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	3,65	0,860	Katlıyorum
3-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	3,99	0,723	Katlıyorum
4-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	3,56	0,761	Katlıyorum
5-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	3,76	0,813	Katlıyorum

Tablo 1 incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımları ile ilgili bütün maddelere olumlu görüş bildirmişlerdir.

2005 Tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının Kazanımlarına İlişkin Öğretmenlerin Okuttukları Sınıf Durumuna Göre Görüşleri İle İlgili Bulgular

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının "kazanımlarına" ilişkin öğretmenlerin 2009-2010 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 2.'de verilmiştir.

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf durumuna göre Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir maddesine ilişkin ki-kare değerleri $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf düzeyine göre Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın bu hangi sınıf seviyesindeki öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Benferroni testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Bu karşılaştırmalar incelendiğinde Fen ve Teknoloji Programındaki

Fen Ve Teknoloji Dersi Öğretim Programının Kazanımları ve Öğretmen Görüşleri

kazanımlar mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir maddesine ilişkin 6., 7. ve 8. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının 8. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir maddesine 8. sınıfı okutan öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha olumsuz yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

Tablo 2. 2005 tarihli İlköğretim Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf düzeyi	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
1-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	6	5	43,80	2,403	-
	7	5	38,50		
	8	2	38,50		
	6,7,8	56	33,17		
2-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	6	5	41,20	2,236	-
	7	5	41,50		
	8	2	41,50		
	6,7,8	56	33,03		
3-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	6	5	34,50	,027	-
	7	5	33,50		
	8	2	33,50		
	6,7,8	56	34,63		
4-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	6	5	42,80	4,054	-
	7	5	26,20		
	8	2	17,50		
	6,7,8	56	35,11		
5-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	6	5	49,10	10,087*	6-8 7-8 9-8
	7	5	49,10		
	8	2	13,50		
	6,7,8	56	32,64		

(*) $p < 0.05$ anlamlı

2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının "kazanımlarına" ilişkin öğretmenlerin *en son bitirdiği okul / öğretim programına* göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin "en son bitirdiği okul/öğretim programına" göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Mezun olunan program	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
1- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Öğretmen okulu	1	38,50	0,667	-
	Eğitim Enstitüsü	3	29,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	29,00		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	24,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	35,34		
2- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Öğretmen okulu	1	65,00	2,988	-
	Eğitim Enstitüsü	3	21,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	29,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	28,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	35,12		
3- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Öğretmen okulu	1	61,50	6,000	-
	Eğitim Enstitüsü	3	33,50		
	Lisans Tamamlama Programı	3	33,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	17,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,71		
4- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Öğretmen okulu	1	66,50	2,667	-
	Eğitim Enstitüsü	3	22,50		
	Lisans Tamamlama Programı	3	22,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	17,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	35,75		
5- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Öğretmen okulu	1	39,50	1,143	-
	Eğitim Enstitüsü	3	30,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	30,83		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	39,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,62		

Tablo 3 incelendiğinde tüm maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin en son bitirdiği okul/öğretim programına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının

“kazanımlarına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Yine öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

2005 tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile ilgili bulgular

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin *sınıf mevcuduna* göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. 2005 tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf mevcudu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
1-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	0-20 kişi	18	35,22	1,329	-
	21-30 kişi	40	35,55		
	31-41	7	29,00		
	41-51 kişi	3	29,00		
2-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	0-20 kişi	18	35,28	,766	-
	21-30 kişi	40	33,40		
	31-41	7	39,43		
	41-51 kişi	3	33,00		
3-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	0-20 kişi	18	32,22	2,345	-
	21-30 kişi	40	36,65		
	31-41	7	33,00		
	41-51 kişi	3	23,00		
4-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	0-20 kişi	18	36,14	,302	-
	21-30 kişi	40	33,56		
	31-41	7	34,79		
	41-51 kişi	3	36,50		
5-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	0-20 kişi	18	24,83	7,653	-
	21-30 kişi	40	38,60		
	31-41	7	33,79		
	41-51 kişi	3	39,50		

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf mevcuduna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve

Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Öğretmenlerin sınıf mevcutlarına göre tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

2005 tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminerine katılma durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin *yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna* göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. 2005 tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin *yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna* göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Seminer durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
1-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Evet	48	33,93	1628,50	452,500
	Hayır	19	34,18	649,50	
2-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Evet	48	33,13	1590,00	414,000
	Hayır	19	36,21	688,00	
3- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Evet	48	35,10	1685,00	403,000
	Hayır	19	31,21	593,00	
4- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Evet	48	34,00	1632,00	456,000
	Hayır	19	34,00	646,00	
5- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Evet	48	35,18	1688,50	399,500
	Hayır	19	31,03	589,50	

Tablo 5. incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin *yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna* göre maddelere ilişkin bütün U değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna göre ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir.

Öğretmenlerin seminere katılma durumlarına göre tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

2005 tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. 2005 tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Bilgilendirme durumu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
1-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Evet	23	28,48	2,484	-
	Kısmen	22	23,48		
	Hayır	5	20,70		
2-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Evet	23	27,28	1,001	-
	Kısmen	22	24,61		
	Hayır	5	21,20		
3-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Evet	23	30,30	5,891	-
	Kısmen	22	21,61		
	Hayır	5	20,50		
4-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Evet	23	27,91	1,387	-
	Kısmen	22	23,30		
	Hayır	5	24,10		
5-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Evet	23	29,67	4,470	-
	Kısmen	22	22,45		
	Hayır	5	19,70		

Tablo 6 incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna göre maddelere ilişkin bütün U değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular

öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilmeye göre ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir.

2005 tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. 2005 tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Haberdar olma durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
1-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Evet	59	35,47	2092,50	208,500
	Hayır	9	28,17	253,50	
2-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Evet	59	35,52	2095,50	205,500
	Hayır	9	27,83	250,50	
3-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Evet	59	36,15	2133,00	168,000
	Hayır	9	23,67	213,00	
4-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplu-mun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Evet	59	35,62	2101,50	199,500*
	Hayır	9	27,17	244,50	
5-Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Evet	59	35,84	2114,50	186,500
	Hayır	9	25,72	231,50	

(*) $p < 0.05$ anlamlı

Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.” maddesine ilişkin U değeri $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir” maddesine ilişkin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir” maddesine okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin haberdar olmayan öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile İlgili bulgular

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo incelendiğinde Fen ve Teknoloji Öğretim Programını inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin maddelerine ait bütün U değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programını inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Sonuç olarak okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabını inceleme durumuna göre öğretmenlerin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 8. 2005 tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nu inceleme durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

	İnceleme durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
1- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Evet	60	34,92	2095,00	215,000
	Hayır	8	31,38	251,00	
2- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Evet	60	35,08	2105,00	205,000
	Hayır	8	30,13	241,00	
3- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Evet	60	34,65	2079,00	231,000
	Hayır	8	33,38	267,00	
4- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Evet	60	34,39	2063,50	233,500
	Hayır	8	35,31	282,50	
4- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Evet	60	34,47	2068,00	238,000
	Hayır	8	34,75	278,00	

2005 tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile ilgili bulgular

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının "kazanımlarına" ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 9'de verilmiştir.

Tablo incelendiğinde Fen ve Teknoloji Öğretim Programını nereden incelendiği durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin maddelerine ait bütün U değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nu incelediği yer durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Sonuç olarak yeni Fen ve Teknoloji

Öğretim Programı kitabının nereden incelendiği durumuna göre öğretmenlerin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 9. 2005 tarihli İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin *programa nereden ulaştığına* göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Nereden ulaştığı	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
1- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Okula gönderilen program kitabından	37	31,69	1172,50	469,500
	MEB'in internet sitesinden	27	33,61	907,50	
2- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Okula gönderilen program kitabından	37	32,20	1191,50	488,500
	MEB'in internet sitesinden	27	32,91	888,50	
3- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Okula gönderilen program kitabından	37	31,99	1183,50	480,500
	MEB'in internet sitesinden	27	33,20	896,50	
4- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Okula gönderilen program kitabından	37	30,91	1143,50	440,500
	MEB'in internet sitesinden	27	34,69	936,50	
5- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Okula gönderilen program kitabından	37	32,92	1218,00	484,000
	MEB'in internet sitesinden	27	31,93	862,00	

SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğretmenler 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin genel olarak olumlu görüş bildirmişlerdir. Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, Tablo 2 'deki mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir maddesine 8. sınıfı okutan öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha olumsuz

yönde görüş bildirmişlerdir. 8.sınıfı okutan öğretmenlerin sınıflarının mevcudunun daha fazla olduğundan dolayı bu problemi yaşadıkları düşünülebilir. Tablo 3’de görüldüğü gibi öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Bu nedenle kazanımlarla ilgili olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir. Öğretmenler farklı programlardan mezun olsalar bile programın tanıtımı ile ilgili seminer, hizmet içi eğitim kurslarının verimli olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 7’de görüldüğü gibi “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.” maddesine ilişkin öğretmenlerin görüşleri arasında fark olduğunu bu farkın özellikle kılavuz kitabını iyi anlayamayan öğretmenlerden kaynakladığı düşünülebilir. Bu nedenle öğrenci ve öğretmenin kullandığı kitapları ilgi maddenin kazanımları için görsel öğeler resim, grafik, metin ve şekillerle çeşitli boyutlardaki etkinliklerle desteklenmelidir.

Öğretmenler 2005 programının kazanımlarını öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine, açık ve anlaşılır ve mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir nitelikte bulurlarken sadece toplumun gereksinimlerini karşılama konusunda bazı öğretmenler yetersiz bulmuşlardır. Bu nedenle 8.sınıf kazanımları tekrar güncellenerek daha gerçek yaşam problemlerini çözebilecek nitelikte hazırlanabilir.

KAYNAKLAR

- Akbaş, O.,“Yeni İlköğretim Programlarının Değer Eğitimi Boyutunun İncelenmesi”, (288-303), *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi Bildiri Kitabı 2*, Cilt (261-268). Ankara: Kök Yayıncılık. (2006).
- Aydın, F. ve Yaşar, A. Fen Ve Teknoloji Öğretim Programında Yer Alan Fen-Teknoloji-
- Toplum-Çevre (Fttç) Öğrenme Alanına İlişkin Kazanımlar Nasıl Algılanıyor Ve Nasıl Algılanması Gerekliyor? International Conference on New Trends in Education and Their Implications, 2011, Siyasal Kitabevi, Ankara. 27-29 April, 2011 Antalya-Turkey
- Aykaç, N. ; Başar,E. “İlköğretimde Sosyal Bilgiler Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi”, *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarının Değerlendirilmesi Sempozyumu*, 14-16 Kasım, Erciyes Üniversitesi Sabancı Kültür Sitesi, Kayseri, s. 343-345. (2005).

- Bukova-Güzel, E. ve Alkan, H. "Yeniden Yapılandırılan İlköğretim Programı Pilot Uygulamasının Değerlendirilmesi", *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5 (2), 385-420. (2005).
- Bulut, İ. Yeni İlköğretim Birinci Kademe Programlarının Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), *Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Elazığ. (2006).
- Buluş, A. ve Kırıkkaya E., "İlköğretim Okullarındaki Fen Öğretmenlerinin Fen ve Teknoloji Programına İlişkin Görüşleri' *Türk Fen Eğitimi Dergisi* Yıl 6, Sayı 1, Nisan (2009).
- Çepni, S. ve Çil, E. Fen ve Teknoloji Programı İlköğretim 1. ve 2. Kademe Öğretmen El Kitabı, Pegem Akademi, 2010, Ankara
- Erden, M., *Eğitimde Program Değerlendirme*, (3. Baskı). *Ankara: Anı Yayıncılık*. (1998).
- Erdoğan, M., "Yeni Geliştirilen Beşinci Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Müfredatı: Pilot Uygulama Yansımaları", *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu Bildiriler Kitabı* (s. 299-310). Ankara: Sim Matbaası. (2005).
- Gömlüksiz, M. N., "Yeni İlköğretim Programının Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi", *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5 (2), 339-384. (2005)
- Gözütok, F. D., Akgün, Ö. E. ve Karacaoğlu, Ö. C., "İlköğretim Programlarının Öğretmen Yeterlilikleri Açısından Değerlendirilmesi", *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (s. 17-40). Ankara: Sim Matbaası. (2005).
- Halat, E., Doğan, M. ve Marulcu, "Öğretmen Adaylarının Müfredat İdeolojileri", *XIV Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi I. Cilt Kitabı* içinde (s. 573-581), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli. (2005).
- Kırıkkaya, E. B. ve Tanrıverdi, B. Fen ve Teknoloji Programında Beceri, Anlayış, Tutum ve Değerlerle İlgili Kazanımların Önem Derecesi ve Gerçekleştirme Düzeyi, *Eurasian Journal of Educational Research*, 25pp, 2006, Ankara
- MEB, İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2004
- Özdemir, M. S., "İlköğretim Okullarındaki Öğretmenlerin Yeni İlköğretim Programlarına (I-V. Sınıflar) İlişkin Görüşleri", *XIV Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, Kitabı içinde (s. 573-581), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli. (2005).

-
- Varış, F. "Temel Kavramlar ve Program Geliştirmeye Sistematiik Yaklaşım", *Eğitim Bilimlerinde Yenilikler*, (Editör: Ayhan Hakan), T.C Anadolu Üniversitesi Yayınları, No. 1016, (1998).
- Yayla, G. ve Hançer, H. Fen Bilgisi Öğretim Programında Yer Alan Bilimsel Süreç Becerilerine (BSB) Kazanımlarına Yönelik Öğretmenler Tarafından yapılan çalışmaların İncelenmesi, Siyasal Kitapevi, Ankara, 2011.
- Yeşildağ, F., "Modern Fizik Öğretiminde Öğrencilerin Çoklu Modsal Betimlemeleri Algılamaları ve Modsal Betimlemelerle Hazırladıkları Yazma Aktivitelerini Değerlendirme Sürecinin Öğrenmeye Etkisi," (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, *Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, Erzurum. (2009).
- Yıldırım, M. C., "Yeni İlköğretim Programının Değerlendirilmesi", *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi Bildiri Kitabı*, 2. Cilt (261-268). Ankara: Kök Yayıncılık. (2006).
- Yüksel M. Eğitim ve Öğretim Kazanımları Temelinde 9. Sınıf Kimya Ders Kitabının İncelenmesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı 32, Sayfa 29-48, 2011, Konya
